

КОРЕКЦІЙНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ:

СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА СВІТОВОМУ ВИМІРІ

МАТЕРІАЛИ

ХІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Університет Святих Кирила та Мефодія в Трनावі (Словацька Республіка)
Інститут педагогіки Вроцлавського університету (Республіка Польща)
Люблинський Католицький університет Івана Павла II (Республіка Польща)
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Казахський національний педагогічний університет імені Абая (Казахстан)
Державний університет Бріджуотера, кафедра спеціальної освіти
(Бріджуотер, Массачусетс, Сполучені штати Америки)
Громадська організація «Сумська обласна організація громадської організації
«Наукове товариство інвалідів «Інститут соціальної політики»

«КОРЕКЦІЙНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ: СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА СВІТОВОМУ ВИМІРІ»

Матеріали

XI Міжнародної науково-практичної конференції

*присвяченої 20-ти річчю
кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка*

20 листопада 2025 року

Суми – 2025

УДК 376Ю1-056.26:37.013.77(477+100)(063)

К 66

*Рекомендовано до друку вченою радою
Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
(протокол № 5 від 23 грудня 2025 року)*

Редакційна колегія:

Боряк О. В. – доктор педагогічних наук, професор;
Бондаренко Ю. А. – доктор педагогічних наук, професор;
Дегтяренко Т. М. – доктор педагогічних наук, професор;
Колишкін О. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Косенко Ю. М. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Чобанян А. В. – кандидат психологічних наук, доцент.

К 66 **Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі** : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (20 листопада 2025 року, м. Суми). – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2025. – 302 с.

ISBN 978-966-698-373-5

Збірник матеріалів XI Міжнародної науково-практичної конференції присвячений актуальним питанням у напрямках розв'язання широкого кола соціальних, науково-методологічних, психолого-педагогічних і медичних проблем щодо забезпечення життєдіяльності людей з особливими освітніми потребами та вивчення цього досвіду у вітчизняній і закордонній практиках.

Видання містить матеріали наукових доповідей викладачів закладів вищої освіти, науковців науково-дослідних установ, докторантів, аспірантів, магістрантів, практичних працівників сфери охорони здоров'я, освіти, соціального захисту населення, батьків, представників органів державного і місцевого самоврядування, недержавних громадських організацій, підприємств та інших установ.

Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність інформації, опублікованої у збірнику. При користуванні матеріалами посилання на збірник праць та авторів є обов'язковим.

УДК 376Ю1-056.26:37.013.77(477+100)(063)

ISBN 978-966-698-373-5

© Колектив авторів, 2025

© СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2025

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ КОРЕКЦІЙНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ДОПОМОГИ ОСОБАМ З ПОРУШЕННЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОНОМ

Юлія БОНДАРЕНКО

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ
В КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН 8

Ольга МАРТИНЮК

ТРАНСФОРМАЦІЯ ДЕФЕКТОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ ВОЄННИХ
ВИКЛИКІВ13

Світлана МИРОНОВА, Світлана МИХАЛЬСЬКА

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ16

Олена ПРОСКУРНЯК

ЗОБРАЖЕННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ
З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУ В УМОВАХ ВОЄННИХ ДІЙ.....21

Ірина РИЛУШКО

ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОСТІ СІМЕЙ, ЯКІ ВИХОВУЮТЬ ДІТЕЙ З ООП, ЯК
ЧИННИК ПСИХОЛОГІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ.....25

Анна ЧОБАНЯНАН, Юлія СИРОВА

ОРГАНІЗАЦІЙНІ УМОВИ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ
СЛУХУ В КОНТЕКСТІ РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ.....28

Ірина ШОДА

КОРЕКЦІЙНІЙ МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ІНТЕРАКТИВНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ
ОСВІТИ ЗІ ЗНИЖЕНИМ СЛУХОМ.....32

РОЗДІЛ 2. ОСВІТА ДІТЕЙ ТА ДОРΟΣЛИХ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ЗМІН

Вікторія ВОЛОШАН

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ОПТИМІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
УЧНІВ ЗІ ЗНИЖЕНИМ ЗОРОМ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СПЕЦІАЛЬНОГО
ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....37

Інна ІНШАКОВА

СТВОРЕННЯ УНІВЕРСАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА: ДОСТУПНІСТЬ
І БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ41

Станіслав КЛІМЕНТОВСЬКИЙ

ІНКЛЮЗИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНОМУ
ВИМІРІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ45

Олександр КОЛИШКІН

ІНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ РУХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОСІБ
З ПОРУШЕННЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ.....48

Тетяна КОНОВАЛОВА

ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗІ ЗНИЖЕНИМ ЗОРОМ В ПРОЦЕСІ
ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....52

Юрій КОСЕНКО

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСУ ІСТОРІЇ ДЛЯ ДІТЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ
ІНТЕЛЕКТУ.....57

Вікторія КОВАЛЕНКО, Яна АСТАПОВА	
ПРОФЕСІЙНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ЛОГОПЕДА З КОМАНДОЮ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ В РОЗРОБЛЕННІ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ДИТИНИ З ООП В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	246
Сніжана СЕРГІЄНКО	
ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ	250
Ангеліна СИНЯ	
ЗАСТОСУВАННЯ АВА-ТЕРАПІЇ У ФОРМУВАННІ НАВИЧОК САМООБСЛУГОВУВАННЯ У ДІТЕЙ З КОМПЛЕКСНИМИ ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ	255
Ганна ЧОРНА	
ГРА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ	259
РОЗДІЛ 7. ПІДГОТОВКА ТА ПЕРЕПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ ТА КОРЕКЦІЙНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ДОПОМОГИ ОСОБАМ З ПСИХОФІЗИЧНИМИ ПОРУШЕННЯМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Юлія ЖИДЧЕНКО	
МЕТОДИ І ПРИЙОМИ КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНОГО ЦЕНТРУ	262
Оксана ЗАПОРОЖЕЦЬ	
ОСВІТА ДІТЕЙ ТА ДОРΟΣЛИХ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ЗМІН	268
Анастасія ЗУБРІЙ	
МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	271
Аліна МАКОГОНЮК	
ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ: ФУНКЦІЇ ТА ДЕТЕРМІНАНТИ	276
Наталія МОСКОВСЬКА	
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РОБОТИ З ДІТЬМИ З КОМПЛЕКСНИМИ ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	281
Любов ПРЯДКО	
ПРОФЕСІЙНА ПІДТРИМКА АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	286
Олександра РЯБІЧЕНКО	
ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ З ООП ПІД ЧАС АДАПТАЦІЇ ДО НОВИХ ОСВІТНИХ УМОВ	289
Юлія СЛЕТА	
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД ДО КОРЕКЦІЙНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО СУПРОВОДУ ОСІБ З ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ В КРИЗОВИХ УМОВАХ	293
Вікторія ВІТРЮК	
РОЗВИТОК АРТИКУЛЯЦІЙНОЇ МОТОРИКИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ДИСЛАЛІЄЮ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА МЕТОДИ	297

2. Боряк О., Шеремет М. Комплексний підхід до здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в умовах воєнного стану. *Inclusion and Diversity, спецвипуск*, 2024. С. 10–15.
3. Чеботарьова О. В. Ч 34 Дитина із синдромом Дауна. Харків : Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 48 с.

Вікторія КОВАЛЕНКО

завідувач кафедри спеціальної педагогіки, доктор педагогічних наук, доцент Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Яна АСТАПОВА

здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю А 6.01 Спеціальна освіта. Логопедія, Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

**ПРОФЕСІЙНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ЛОГОПЕДА
З КОМАНДОЮ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ
В РОЗРОБЛЕННІ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ
ДИТИНИ З ООП В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Анотація. У статті розглянуто особливості професійного співробітництва логопеда з командою психолого-педагогічного супроводу під час розробки індивідуальної освітньої траєкторії дитини з особливими освітніми потребами (ООП) в умовах воєнного стану. Визначено основні напрями взаємодії фахівців, наведено приклади практичної реалізації міждисциплінарного підходу в інклюзивному освітньому середовищі під час дистанційного та змішаного навчання.

Ключові слова: логопед, команда психолого-педагогічного супроводу, особливі освітні потреби, індивідуальна освітня траєкторія, воєнний стан, інклюзія.

Annotation. The article explores the specifics of professional collaboration between a speech therapist and a multidisciplinary team in organizing an individual educational trajectory for a child with special educational needs (SEN) under martial law. The key areas of professional interaction among specialists are identified, and the role of the speech therapist as a coordinator of speech and communication development is defined. The article also provides examples of the practical implementation of an interdisciplinary approach within an inclusive educational environment during distance and blended learning.

Keywords: *speech therapist, multidisciplinary team, special educational needs, individual educational trajectory, martial law, inclusion.*

Актуальність дослідження. Сучасна система освіти України перебуває у стані трансформації, зумовленої воєнними подіями та необхідністю забезпечення рівного доступу до якісної освіти для всіх здобувачів, у тому числі дітей з особливими освітніми потребами. В умовах воєнного стану педагоги стикаються з новими викликами – порушенням сталого освітнього середовища, переміщенням учнів, зростанням рівня тривожності та стресу.

Повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну спричинило зміни у системі освіти, особливо в організації навчання дітей з особливими освітніми потребами. Фахівці закладів загальної середньої освіти, спеціальних шкіл та інклюзивно-ресурсних центрів стикаються з необхідністю не лише підтримувати навчальний процес, а й забезпечувати психологічну безпеку, адаптацію та реабілітацію здобувачів освіти.

В умовах кризових ситуацій професійне співробітництво між фахівцями (логопедом, психологом, вчителем, асистентом вчителя, соціальним педагогом, медичним працівником) набуває першочергового значення, бо є основою для створення індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ), яка відповідає не лише освітнім, а й емоційним та комунікативним потребам дитини. Логопед, як учасник команди, відіграє важливу роль у розвитку комунікативної компетентності, мовлення та збереженні психологічного благополуччя дитини. Тому дослідження питань взаємодії логопеда з іншими фахівцями в організації індивідуальної освітньої траєкторії є надзвичайно актуальним і має як теоретичне, так і практичне значення.

Метою наукової розвідки є розкриття особливостей професійного співробітництва логопеда з командою психолого-педагогічного супроводу в процесі організації індивідуальної освітньої траєкторії дитини з особливими освітніми потребами в умовах воєнного стану, а також визначення ефективних форм, принципів і напрямів взаємодії фахівців, спрямованих на забезпечення повноцінного розвитку, навчання та соціальної адаптації здобувачів освіти.

Виклад основного матеріалу. Поняття професійного співробітництва у логопедичній практиці трактується як спільна діяльність фахівців, спрямована на досягнення узгоджених цілей розвитку дитини з ООП. У цьому процесі логопед виконує не лише терапевтичну, а й консультативну, координувальну, комунікативну функцію. Так, Т. Потапчук, О. Джус, В. Мицько [5, с. 404] наголошують, що логопедична робота має розглядатися в рамках комплексного підходу, де співпраця учасників освітнього процесу займає центральне місце.

Про важливість урахування взаємозв'язків та взаємовідносин у такій динамічній системі, як «логопед – дитина – педагог – психолог – лікар – батьки» та необхідність застосування сучасних корекційних технологій вказують І. Григор'єва, І. Макаренко, Т. Махукова [3, с. 79].

Згідно з Національною стратегією розвитку інклюзивного навчання (КМУ, 2024) [2], освітня траєкторія дітей з особливими потребами залежить від ефективної роботи команди психолого-педагогічного супроводу, яка забезпечує комплексний підхід до оцінювання, планування та реалізації навчального процесу.

Основні принципи співробітництва включають: партнерство між усіма учасниками освітнього процесу, індивідуалізацію підтримки, системність та послідовність дій, гуманістичну спрямованість і повагу до особистості дитини, гнучкість в умовах змін соціального контексту [4, с. 111-112].

Логопед виступає ключовою фігурою у формуванні мовленнєвих та комунікативних компетентностей дитини. Його професійна діяльність у команді полягає у діагностиці мовленнєвих порушень, участі у розробці індивідуальної програми розвитку (ІПР), визначенні цілей і методів логопедичної підтримки, консультуванні педагогів і батьків, розробці матеріалів для адаптації навчального контенту.

Індивідуальна освітня траєкторія (ІОТ) – це персоналізований освітній маршрут, який враховує особливості розвитку, можливості та потреби здобувача. В умовах інклюзивного навчання її реалізація здійснюється через ІПР, де узгоджуються цілі, методи, засоби і відповідальні фахівці.

Процес розробки ІОТ включає такі етапи:

1. Первинне оцінювання (логопедичне, психологічне, педагогічне).
2. Формування цілей короткострокових і довгострокових.
3. Розроблення логопедичних маршрутів (мовленнєві ігри, артикуляційні вправи, логопедичні тренажери).
4. Моніторинг динаміки розвитку з використанням цифрових таблиць або спостережних карт.
5. Корекція ІПР відповідно до змін умов навчання або психоемоційного стану дитини.

Воєнний стан актуалізував необхідність гнучких моделей логопедичної підтримки. Часто фахівці працюють дистанційно або у змішаному форматі, використовуючи цифрові ресурси.

Основні виклики полягають у зміні освітнього середовища (евакуація, переміщення родин), перериванні терапевтичного процесу, психоемоційному напруженні дітей, потребою у міжрегіональній взаємодії команд.

Рішеннями можуть стати: створення онлайн-логопедичних кабінетів у Google Classroom або Padlet, проведення телепрактики (відеозаняття через Zoom, Google Meet), інтерактивна взаємодія з батьками через електронні щоденники, співпраця із психологом для подолання мовленнєвої тривожності.

Позитивними прикладами з практики варто назвати наступні кейси:

Учень 2 класу, має статус дитини з інвалідністю, внутрішньо переміщена особа, постраждав унаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, навчається дистанційно. Логопед, учитель та асистент учня за рекомендаціями фахівців ІРЦ розробили цифрову ІОТ у Google Sheets із позначенням тижневих цілей і досягнень. Використання інтерактивних карток LearningApps та відеозаписів занять сприяло стабільності розвитку дитини.

У ІРЦ для дітей із порушеннями мовлення, які мають статус постраждалих внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, логопед спільно з психологом і соціальним педагогом розробили програму «Мовлення через емоції», спрямовану на зниження стресу. Використання малювання, співу, арт-терапевтичних технік підвищило мовленнєву активність учнів після пережитих травматичних подій.

Висновки. Отже, професійне співробітництво логопеда з мультидисциплінарною командою є ключовою умовою ефективної організації індивідуальної освітньої траєкторії дитини з ООП. В умовах воєнного стану воно набуває додаткового змісту: необхідності адаптивності, психологічної підтримки, цифрової компетентності педагогів. Інтеграція зусиль логопеда, психолога, асистента, соціального педагога і батьків дозволяє забезпечити цілісну підтримку розвитку дитини, навіть у кризових обставинах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024-2026 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 7.06.2024 № 527-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/527-2024-%D1%80#Text>
3. Григор'єва І.О., Махукова, Т.В., Макаренко, І.В. Організація логопедичної практики в системі підготовки конкурентноздатних фахівців у галузі спеціальної освіти // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № 5 (336), 2020. С. 77-87.
4. Діти з особливими освітніми потребами у загальноосвітньому просторі / навчально-методичний посібник /авт.: Н. Ярмола, Л. Коваль-Бардаш, Н. Компанець, Н. Квітка, А. Лапін. К.: ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020. 208 с.
5. Потапчук Т., Джус О., Мицько В. Теоретичні основи психолого-педагогічного та логопедичного супроводу сім'ї, що виховують дитину з порушеннями мовлення // *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки.* 2025, випуск 220. С. 401-406. URL: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2025-1-220-401-406>

Сніжана СЕРГІЄНКО

магістрантка спеціальності
016 Спеціальна освіта
(016.02 Корекційна психопедагогіка)
Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка

ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ

Анотація. У статті розглядається роль ігрової діяльності як ефективного засобу розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку. Гра подається як природне й розвивальне середовище, у якому діти засвоюють мовленнєві та соціальні навички. Проаналізовано теоретичні основи мовленнєвого розвитку дітей із ЗПР, зокрема взаємозв'язок між предметною діяльністю та комунікативною взаємодією з дорослими.